

MŪSU LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, E. S. P.

Director responsavel:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator: JONAS KIDYKAS
Admin.: JONAS BRUŽIKAS.

Metinė prenumerata: 25.00 cr.
Vienas numeris: 0.50 ct.

NR.10 (1232) 1972 M. KOVO - MARÇO 9 D. R. JUATINDIBA 20.03124 - S. PAULO, ESP. TELEFONE 273-03-38

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS [3] PRADEDA MOKSLO METUS

São Paulo lituanistinės mokyklos pradeda darbą ši šeštadienį, kovo 11. d. trijose vietose: Vila Zelinos jaunimo namuose, Šv. Kazimiero salėje Mookoje, ir Indianópolis Grunauer šeimos patalpose, rua Lacedemonia, 98, netoli Washington Luiz gatvės.

Kurie dar nėra užsiregistravę, gali tai atlikti abiejose klebonijose arba ateiti tiesiai į pamokas šeštadienį: Vila Zelinoje ir Mookoje 9 val. ryto ir 3 val. popiet, kaip kam patogiau. Indianópolis laikas bus praneštas atskirai.

Mokytojai bus šie: Vila Zelinoje iš ryto - Kun. H. Šulcas (su didesniais) ir Verutė Aleknavičiūtė (su mažesniais); popiet - Kun. St. Šileika (su mažesniais).

Mookoje iš ryto: Kun. A. Saulaitis; popiet: Živilė Jūraitytė ir Walter Sauka (su mažesniais), Alfonsas D. Petraitis (su didesniais).

Indianópolis mokytojais bus: Janina Valavičienė, Danutė S. Grunauer, Aldona Valavičiūtė ir Aleksandras Valavičius.

Sekančiais metais mokytojauti tikisi Rymantė Steponaitytė ir Ona Matelionytė. (Šie sąrašai dar nėra pilni.)

Mokytojai buvo susirinkime kovo 3 nutarę pageidauti, jei tai būtų įmanoma, kad visi vyresnieji mokiniai (virš 13 metų) lankytų pamokas Vila Zelinoje, vienoje vietoje, ar susidarytų didesni mokinių skaičiai ir pakaktų mažiau mokytojų.

Posėdžiavo Mokytojai

Keturiolika asmenų kovo 3 d. Zelinoje tarėsi lituanistinių mokyklų reikalais. Nutarta pamokas pradėti kovo 11, pasidalinta, kas kur mokytojaus. A. Petraitis paaiškino vaizdines priemones, kurios bus visose trijose mokyklėlėse vartojamos lietuvių kalbai nemokantiems mokytis.

Mokytojai globos ir atstovus bei šokėjus, kurie ruošiasi vyksti į Jaunimo Kongresą. Šis kursas bus sekmadieniais po piet.

Priimtas pasiūlymas, kad mokyklų inspektoriumi būtų Brazilijos Lietuvių Bendruomenės švietimo, pabaiga 9 pusl.

SÃO PAULO ARKIVYSKUPAS LIETUVIAMS:

LAIKYKITĖS TIKĖJIMO, ŠEIMOS IR BENDRUOMENĖS

Virš trijų šimtų São Paulo ir apylinkės lietuvių su savo kunigais ir arkivyskupu Dom Paulo Evaristo Arns sekmadienį, kovo 5, šventė Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero dieną Šv. Kazimiero parapijos salėje, Mookoje.

Nors grąsino lietus, bet suvažiavo tautiečių ir parapiečių iš São Miguel, Parque das Nações, Moinho Velho, Casa Verde, Bom Retiro, Jaçanã, Barra Funda, Indianópolis, Vila Prudente ir daug kitų bairų, o daugiausia buvo iš Zelinos ir Moókos.

Procesijos dalyviai pasiruošę laukė arkivyskupo, kuris atvyko iš katekistų Mišių Penha, lydimas rytinės srities episkopalinio vikaro Padre Francisco Vieira.

Iškilminga procesija

Pirmoje vietoj ėjo kryžius su dviem žibintais, nešamais Šv. Juozapo vyrų brolijos narių; sekė Brazilijos bei Lietuvos vėliavos, nešamos jaunimo. Pati naujausia ir įspūdingiausia vėliava - Šv. Kazimiero, išausta Lietuvoje ir prieš porą savaitių iš Lietuvos atsiųsta. Vienoje pusėje yra Šv. Kazimiero atvaizdas su Vilniaus fonu - Gedimino kalnu, Vilniaus Katedra ir Šv. Petro bazilika Romoje. Kitoje pusėje, taip pat baltu ir pilksvu raštu, kryžius ant pasaulio skritulio su užrašu "Pasaulis kinta, Kryžius nepajudinamas". Aštuonios mergaitės iš "Nemuno" ir "Žilvičio" nešė aštuonis austus kaspinus.

Sekė Maldos apaštalavimo vėliava su apie 20 narių iš Zelinos ir Moókos, o tada 12 vyrų brolijos žibintų, kunigai ir vyskupas.

Gieda abu Chorai

Kai procesija pasiekė salę, žmonės ir "Aušros" bei Liet. Kat. Bendruomenės chorai, sustoję ant scenos, giedojo "Sustokim aukai". Neužteko kėdžių, tad teko kitiems per visas iškilmes stovėti kraštuose ir prie durų. Altorius buvo pastatytas prie pat žmonių, aplinkui jį sustojo žibintai, vėliavos ir kunigai.

Zelinoje kovo 16-17-18 konferencijos ruoštis šv. Juozapo atlaidams 19-tą

9 PSL.

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO ŽINUTĖS

Jaunimo Kongreso Žinios

Paruošta Jaunimo peticija Jungtinėms tautoms, kurioje prašoma, kad JT iširtų kolonializmą Baltijos tautose ir aptartų nepriklausomybės atstatymą. Lapai parašams greitai pasieks visus kraštus ir parašai bus renkami jau dabar.

Jaunimo Metų ar Kongreso komitetai sudaryti įvairiose vietose, tarp jų: Chicagos Brighton Parke, Connecticut, New Haven, New Jersey, Baltimore, New Britain, Bostonas, Urugvajus, Kenosha, Racine (abu JAV).

Jaunimo talentai iš viso pasaulio registruojasi iki gegužės 15. Kongreso Vakarai, reprezentacinių meninių jėgų koncertas, vadovaujamas Dalios Kučėnienės, kuri aplankys Argentiną ir Braziliją prieš Kongresą.

Dirva, Clevelande einas laikraštis, įvedė jaunimo puslapį, redaguojamą Jorunės Jonikaitės. Pavadintas "Jaunoji karta".

Dail. Algirdas Kurauskas paruošė II PLJK simbolį, kuris neužilgo bus atspausdintas.

Kompiuterio pagalba bus analizuojami daviniai iš jaunimo anketos, paruoštos Dr. A. Sužiedėlio, JAV katalikų universiteto psichologijos profesoriaus.

Kongreso atidarymo komisijoje dirba daugiau kaip 60 jaunimo. Jiems vadovauja Romas Kasparas. Vokietijos jaunimas savo atstovus rinks ypatingame suvažiavime balandžio mėnesį.

Jaunimo stovyklos komisijose eina pareigas: Gabija Juozapavičiūtė, kuri rūpinasi informacija; Laima Gustainytė tapo komisijos vicepirmininkė.

Iki sausio pabaigos PLJK ruošai centrinis komitetas jau išleido virš 6.000 dol. Pajamų ligi šiol būta apie 40 tūkstančių.

=====

Los Angeles lituanistinę mokyklą lanko 120 mokinių, kurių kai kurie atvyksta 90 kilometrų. Yra 17 mokytojų, įskaitant dainavimo ir tautinių šokių. Pradėta ir klasė silpnai lietuviškai kalbantiems bei aukštesnės lituanistinės klasės. Steigiama ir mokyklos biblioteka.

Omaha, Nebraska, lietuvių kolonijoje ruošama tautinių šokių grupė, kurią organizuoja šokejos, dalyvavusios tautinių šokių mokytojų kursuose pereinamais metais.

PAVERGTOJE

TEVYNĖJE

✕ M.K. Čiurlionio paveikslų galerijoje Kaune gruodžio mėn. įvyko dvi kamerinės muzikos popietės. Pirmojoje dalyvavo pianistas A. Maceina, antrojoje J. Gruodžio muzikos mokyklos moksleiviai. Buvo atlikti Čiurlionio kūriniai. (ELTA).

✕ Sukakties proga Vilniuje buvo surengta Žemkalnio raštų paroda, be to, išleidžiama jo pjesių ir teatrinės publicistikos knyga. Vyt. Maknio knygoje "Lietuvių teatro istorijos bruožai" plačiai nagrinėjama Žemkalnio teatrinė veikla.

✕ Sovietų Sąjungos Mokslų akademijos prezidiumas vieną iš trijų A. Markovo premijų už geriausius metų darbus matematikos srityje paskyrė Vilniuje dirbančiam profesorius Vytautui Statulevičiui.

✕ Vytautas Statulevičius, 42 m. amžiaus, plačiai žinomas matematikų tarpe. Jo sritis - tikimybių teorija ir matematinė statistika. Jis yra patobulinęs kai kuriuos tikimybių metodus. Pastaruosius penkeris metus Statulevičius vadovauja Fizikos ir matematikos institutui Vilniuje. Jis daug važinėja ir po užsienį, dalyvauja pasauliniuose matematikų kongresuose.

✕ Š. m. sausio mėn. Vilniaus Parodų rūmuose vyko paroda, skirta jūrai. Šioje parodoje tapybai atstovavo bene visi aktyviai dirbantys dailininkai. M.K. Čiurlionis skyres savo ryškiausius kūrinius jūrai; peizažus jūros temomis tapęs A. Zmuidzinavičius, P. Kalpokas, V. Kairiūkštis ir daugelis kitų dailininkų.

✕ Okupuotoje Lietuvoje dirbančių specialistų tarpe 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 55 tūkstančiai, o viduriniu 80 tūkstančių. 1970 m. su aukštuoju mokslu buvo 81 tūkst., o su viduriniu 125 tūkst. Okupuotoje Latvijoje 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 57 tūkst., su viduriniu 82 tūkstančiai, o 1970 m. su aukštuoju mokslu buvo 76 tūkstančiai ir su viduriniu 108 tūkst. Okupuotoje Estijoje 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 33 tūkst. ir su viduriniu 46 tūkst. ir 1970 m. su aukštuoju mokslu 46 tūkst. ir su viduriniu 68 tūkstančiai.

✕ Prahoje, Čekoslovakijoje rengiamas Lietuvių kultūros dienos. Plečiant kultūrinius mainus su Čekoslovakija, vis daugiau lietuvių, kultūros veikėjų, keliauja į Čekoslovakiją. 1971 m. pabaigoje buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Vilniaus ir Prahos universitetų.

II PLJK susirinkime iš kairės į dešinę: Audronė Tamosiūnaitė, Jūratė Jakšytė, Laima Nainytė, Jonas Sėliūnas, PLB pirmininkas Stasys Barzdukas, Nijolė Slapelytė, Jūratė Genonkutė, Algirdas Kučas, Viduryje PLJK pirm. R. Sakadolskis su V.

NEPAMAINOMAS DRAUGAS

T. Broniaus Krištanavičiaus atsiminimai apie a. a. Z. Ivinskį.

Gyvenau Romoje. 1949 m. gavau prof. Ivinskio laišką, kuriuo jis mane prašė parūpinti jam iš Vatikano archyvo kvietimą, kad galėtų gauti Italijos vizą. Jis noris nuodugnai studijuoti lituanistinę medžiagą Vatikano archyve ir be tokio kvietimo negalys gauti vizos.

Niekuomet nebuvau sutikęs prof. Ivinskio, bet jo garsas buvo mane pasiekęs Romoje, ir nutariau tuč tuojau padėti. Gyvenau netoli prof. Griesar, S. J. kuris beveik kasdien eidavo į Vatikano archyvą. Užėjęs pas jį, išdėsciau reikalą labai šiltai paprašiau padėti prof. Ivinskiui. Jis man atsakė, kad tokį kvietimą bus galima gauti labai lengvai. Iš tiesų, po poros dienų kvietimas jau buvo mano rankose.

PIRMOJI PAŽINTIS

Nedelsdamas kvietimą persiunčiau prof. Ivinskiui. Gal po kokių 2 ar 3 savaitių į mano raštinę atėjo maždaug mano amžiaus vyras ir pasisakė esąs prof. Ivinskis. Peržvelgiau jį nuo galvos iki kojų, šiltai paspaudžiau ranką ir paprašiau atsisėsti. Sumetė keletą sakinių apie jo kelionę, studijas ir butą; abu pasitebėjome, kad tapome draugais. Jo skrybėlė buvo sukrypusi, drabužiai nudėvėti, o batai gerokai sukiuzę. Dirbau šelpimo darbą Vatikano komisijoje, turėjau tarp kitko keliolika porų JAV kareivių batų ir paprasčiau profesoriaus kad vėl kada nors užeitų. Gyveno jis pas Beniušytes, senyvo amžiaus zitietes, kurios skalbdamos baltinius ir išformuodamos vieną kambarį studentams šiaip taip išsiversdavo.

Žmona ir... batai

Susipažinęs su Vatikano archyvo pareigūnais ir lietuvių kolonija, profesorius vel užėjo. Buvau aptvarkęs savo korespondenciją ir pakviečiau prof. Ivinskį pasivaikščioti. Kalbėjome apie Vatikano archyvą, apie išvargtus vargus tremtyje, ir apie jo pabėgimą iš Lietuvos. Kai profesorius išsitarė, kad Lietuvoje palikęs sergančią žmoną, aš paklausiau jos pavardės.

- Griniūtė, - atsakė man profesorius.
- Griniūtė? - šūktelėjau iš džiaugsmo. Ir papasakojau profesoriui, kaip aš su ja susipažinau, kaip mudu diskutuodavome apie vieną vokių meno kritiką, tapusį vėliau benedikti-

nu, ir pan. Taip bešnekučiuodami pasukome į Gregorijanos universitetą, kuriame gyvenau. Paskui jam pasakiau, kad turiu stiprių kareivių batų, kurie jam, artėjant žiemai, bus labai naudingi. Išsirinkęs tinkamą porą, profesorius padėkojo ir grįžo namo.

Į jėzuitų arkivus

Nebeatsimenu, kiek praėjo laiko, kai profesorius Ivinskis vel užėjo į mano raštinę ir paprašė, kad su pažindijčiau jį su tėvu jėzuitu, kurijos archyvo vedėju. T. Joseph Teschitel, archyvo vedėjas, buvo man gerai pažįstamas, o jo brolis - didelis mano draugas. Taip ir atsivėrė kurijos archyvo durys tam žymiam mūsų istorikui. Tik kartą jis man nusiskundė, kad, nepaisant ilgios pažinties, kiekvieną kartą archyvo broliukas tikrinąs jo portfelį. O Viešpatie, ko tas garsusis profesoriaus portfelis nėra matęs!

Gyveno labai kukliai

Prof. Ivinskis buvo didelio takto žmogus ir nekiek neužsigavo, kad ilgą laiką negalėjau jo aplankyti. Tikrai neturėjau laiko, nes dvi dienas praleisdavau raštinėje, o kitomis dienomis keliaudavau keturiose apskrityse, aprūpindamas maistu neturtin-
gier? isteigtas virtuves, lankydamas as
našlaitynus, katalikų darbininkų sąjungos skyrius, steigdamas neturtin-
goms mergaitėms siuvyklas ir pan. Bet vieną kartą pas profesorių nuėjau ir nustebau, kaip kukliai jis gyveno. Kambarys, tiesa, buvo erdvus, bet labai drėgnas ir be jokių lentynų, kur būtų galima pasidėti mokslinę medžiagą. Ant stalo gulėjo vertingų dokumentų nuorašų krūvos, kėdė taip pat apkrauta kokiais tai nuorašais ir, jei neklystu, vienam iš mūsų teko atsisėsti ant lovos.

Įdomūs pasivaikščiojimai

Matydami, kad abu esame gerokai pavargę, nutarėme kas savaitę eiti pasivaikščioti. O kokie įdomūs ir malonūs budavo mūsų pokalbiai! Profesorius išpasakodavo savo atradimus archyvuose, o aš labai atvirai kalbėdavau apie savo darbą. Liesdavome taip pat Vliką, frontininkų programą, pasiuntinybę, Dr. Brazaičio sudarytą vyriausybę vokiečių okupacijos pradžioje ir pan. Mūsų mintys išsiskyrė del frontininkų "kultūros autonomijos". Kai prof. Ivinskis išdėstė, kas ji esanti, aš jam atsakiau, kad nėra valstybės kuri vienokiu ar kitokiu būdu netvarkytą švietimo reikalų.
b.d.

Šio MŪSŲ LIETUVOS numerio
GARBĖS LEIDĖJAS,
kun. Feliksas Jokubauskas

JAM NUOŠIRDZIAUSIA PADĖKA
M. L. ADMINISTRACIJA

RUA 7 DE SETEMBRO, 14 - Tel. 225-5548
RIO DE JANEIRO - GB.

Niteroi mire Ona Matulunienė. Su lietuvių kolonija mažai teturėjo ryšių.

Kovo 19 d. kun. J. Janilionis švenčia savo vardines ir 80 metų amžiaus. Rio de Janeiro lietuviai rengiasi tą datą gražiai paminėti.

Vasario 27 buvo pamaldos už a. a. Stasio Vyčo vėlę, dalyvavo daug lietuvių ir brazilų bei jo šeima. Prel. Z. Ignatavičius savo žodyje primine mirusį buvus gerą kataliką ir lietuvi. Tokiais jis norėjo matyti ir savo vaikus, kuriuos per karo baisumus ir tremties vargą atvežė į Braziliją. Prelatas išreiškė gyvą troškimą, kad jaunoji Vyčų ir kitų lietuvių karta, daugumoje kad ir sukūrusi mišrias šeimas, nesitrauktų iš lietuvių bendruomenės tarpo, bet kad jų vaikai taptų gyvu tiltu tarp lietuvių ir brazilų tautų. Kovo 9, 11 val. parapijos bažnyčioje bus pamaldos už a. a. Aleksandros Telksnytės - Pfeiferienės vėlę. Mišias užprašė jos mamytė.

Lieka paslaptis

Rio-Niteroi

Net artimiausi giminės negali išaiskinti, kas uždegė a. a. Rapolo Sapolo namus. Velionis paralyžiaus surakintas gulėjo lovoje. Žmona, sugrįžusi iš miesto, rado tik krūvą pelelių ir rusančius nuodegulus. Viskas sudegė, ir vyras, negalėdamas išlipti iš lovos, taip pat sudegė. Baisi ir šurpi mirtis. Vieni sako, kad perkūnas uždegęs namus, nes tuomet smarkiai lijo, kiti - gal įsibrovė vagys ir uždegė. Tuo tarpu lieka paslaptis, iki viskas ekspertų bus išaiškinta. Giliausia užuojauta žmonai ir visiems giminėms bei pažįstamiems, k. a. kun. M. Valiukevičiui ir kitiems.

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO ŽINUTĖS

Jaunimo Kongreso Žinios

Paruošta Jaunimo peticija Jungtinėms tautoms, kurioje prašoma, kad JT iširtų kolonializmą Baltijos tautose ir aptartų nepriklausomybės atstatymą. Lapai parašams greitai pasieks visus kraštus ir parašai bus renkami jau dabar.

Jaunimo Metų ar Kongreso komitetai sudaryti įvairiose vietose, tarp jų: Chicagos Brighton Parke, Connecticut, New Haven, New Jersey, Baltimore, New Britain, Bostonas, Urugvajus, Kenosha, Racine (abu JAV).

Jaunimo talentai iš viso pasaulio registruojasi iki gegužės 15. Kongreso Vakaras, reprezentacinių meninių jėgų koncertas, vadovaujamas Dalios Kučėnienės, kuri aplankys Argentiną ir Braziliją prieš Kongresą.

Dirva, Clevelande einas laikraštis, įvedė jaunimo puslapį, redaguojamą Jorunės Jonikaitės. Pavadinimas "Jaunoji karta".

Dail. Algirdas Kurauskas paruošė II PLJK simbolį, kuris neužilgo bus atspausdintas. Kompiuterio pagalba bus analizuojami daviniai iš jaunimo anketos, paruoštos Dr. A. Sužiedėlio, JAV katalikų universiteto psichologijos profesoriaus.

Kongreso atidarymo komisijoje dirba daugiau kaip 60 jaunimo. Jiems vadovauja Romas Kasparas. Vokietijos jaunimas savo atstovus rinks ypatingame suvažiavime balandžio mėnesį.

Jaunimo stovyklos komisijose eina pareigas: Gabija Juozapavičiūtė, kuri rūpinasi informacija; Laima Gustainytė tapo komisijos vicepirmininke.

Iki sausio pabaigos PLJK ruošiai centrinis komitetas jau išleido virš 6.000 dol. Pajamų ligi šiol būta apie 40 tūkstančių.

=====

✕ Los Angeles lituanistinę mokyklą lanko 120 mokinių, kurių kai kurie atvyksta 90 kilometrų. Yra 17 mokytojų, įskaitant dainavimo ir tautinių šokių. Pradėta ir klasė silpnai lietuviškai kalbantiems bei aukštesnės lituanistinės klasės. Steigiama ir mokyklos biblioteka.

✕ Omaha, Nebraska, lietuvių kolonijoje ruošiamas tautinių šokių grupė, kurią organizuoja šokejos, dalyvavusios tautinių šokių mokytojų kursuose pereinamais metais.

PAVERGTOJE TEVYNEJE

✕ M.K. Čiurlionio paveikslų galerijoje Kaune gruodžio mėn. įvyko dvi kamerinės muzikos popietės. Pirmojoje dalyvavo pianistas A. Maceina, antrojoje J. Gruodžio muzikos mokyklos moksleiviai. Buvo atlikti Čiurlionio kūriniai. (ELTA).

✕ Sukakties proga Vilniuje buvo surengta Žemkalnio raštų paroda, be to, išleidžiama jo pjesių ir teatrinės publicistikos knyga. Vyt. Maknio knygoje "Lietuvių teatro istorijos bruožai" plačiai nagrinėjama Žemkalnio teatrinė veikla.

✕ Sovietų Sąjungos Mokslų akademijos prezidiumas vieną iš trijų A. Markovo premijų už geriausius metų darbus matematikos srityje paskyrė Vilniuje dirbančiam profesoriui Vytautui Statulevičiui.

✕ Vytautas Statulevičius, 42 m. amžiaus, plačiai žinomas matematikų tarpe. Jo sritis - tikimybių teorija ir matematinė statistika. Jis yra patobulinęs kai kuriuos tikimybių metodus. Pastaruosius penkeris metus Statulevičius vadovauja Fizikos ir matematikos institutui Vilniuje. Jis daug važinėja ir po užsienį, dalyvauja pasauliniuose matematikų kongresuose.

✕ Š.m. sausio mėn. Vilniaus Parodų rūmuose vyko paroda, skirta jūrai. Šioje parodoje tapybai atstovavo bene visi aktyviai dirbantys dailininkai. M.K. Čiurlionis skyres savo ryškiausius kūrinius jūrai; peizažus jūros temomis tapęs A. Zmuidzinavičius, P. Kalpokas, V. Kairiūkštis ir daugelis kitų dailininkų.

✕ Okupuotoje Lietuvoje dirbančių specialistų tarpe 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 55 tūkstančiai, o viduriniu 80 tūkstančių. 1970 m. su aukštuoju mokslu buvo 81 tūkst., o su viduriniu 125 tūkst. Okupuotoje Latvijoje 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 57 tūkst., su viduriniu 82 tūkstančiai, o 1970 m. su aukštuoju mokslu buvo 76 tūkstančiai ir su viduriniu 108 tūkst. Okupuotoje Estijoje 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 33 tūkst. ir su viduriniu 46 tūkst. ir 1970 m. su aukštuoju mokslu 46 tūkst. ir su viduriniu 68, tūkstančiai.

✕ Prahoje, Čekoslovakijoje rengiamas Lietuvių kultūros dienos. Plečiant kultūrinius mainus su Čekoslovakija, vis daugiau lietuvių, kultūros veikėjų, keliauja į Čekoslovakiją. 1971 m. pabaigoje buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Vilniaus ir Prahos universitetų.

II PLJK susirinkime iš kairės į dešnę: Audronė Tamosiūnaitė, Jūratė Jakšytė, Laima Nainytė, Jonas Seliūnas, PLB pirmininkas Stasys Barzdukas, Nijolė Slapelytė, Jūratė Genonkutė, Algirdas Kučas, Viduryje PLJK pirm. R. Sakadolskis su V.

Jau mystės AIDAS

PASAULIO LIETUVIS

KOLUMBIJA

Logo depois de ter visto um vulcão ativo entre os picos cobertos de neve o nosso avião (pelo menos por escrito) "desce a 2.600 metros no aeroporto de Bogotá". Falta ir, mesmo para quem mora na altura de 800 metros em São Paulo. Mas que lugar bonito a serra, as montanhas com mais de 3.000 metros, as nuvens brancas!

Aqui, entre os três milhões de habitantes, moram apenas 150-200 lituanos, todos vindos depois da segunda guerra mundial, a maioria professores, arquitetos, médicos. Moram bem dispersos, mas falam lituano nas famílias.

Todo mês o Padre capelão reza a Missa em lituano, e não faltam encontros familiares ou da comunidade inteira. Sem dúvida, eles nos convidam a ver os pontos turísticos da vizinhança.

Cerca de 15 jovens estão se preparando para o Congresso nos EUA. 9 mais do que no primeiro congresso há 6 anos.

Numa distância igual a da SP-RIO moram umas famílias - cerca de 20 - em Medelin, onde os avioões só descem durante o dia por causa das montanhas perigosas.

As duas colônias, com várias famílias dispersas em outras cidades, são pequenas, mas fazem muito. Elas têm um consul da Lituânia desde os tempos da independência (porque a Colômbia, como o Brasil, não reconhece a ocupação dos países Bálticos). Em 1970 os lituanos da Colômbia, junto com os da Venezuela, convidaram o conjunto "Grandinele" (de Cleveland EUA) de 60 membros, e o coral "Ciurlionis" (também de Cleveland). Não só os lituanos, mas o público em geral gostou das danças e canções lituanas. Como curiosidade o conjunto teve que respirar oxigênio em tubos durante os intervalos pela altitude e o ritmo rápido das danças.

Nós passamos por outros países sem dizer nada sobre os lituanos lá. Mas como já sabemos há lituanos por toda parte do mundo. Em Equador, Chile, Perú trabalham Padres e irmãs lituanas nas missões há mais de 40 anos.

E a história dos lituanos lá? A família dos Radvilai tinha uma ilha particular perto da costa de Colômbia há três ou quatro séculos. E um lugarzinho no mato se chama "Lituânia", e ninguém sabe porque. Seria um estudo interessante, não é?

STOVYKLA

Felizmente chegou o tão esperado dia! Acordei cedo e esperava sómente a hora de chegar ao sítio.

Chegando lá, fomos acomodando-nos, demos uma grande volta pelo sítio, do qual gostei muito.

À tarde o padre Jonas Šulcas fez umas brincadeiras que eu ainda não conhecia, assim passamos a tarde inteira, e a noite, cantamos e depois fomos dormir.

Puxa, já era outro dia, 7 horas ginástica (levantar) só para os meninos, 7,30 estear a bandeira, 8,30 café, lavar a louça e ir à represa na qual a Vera Lúcia quase morre afogada, mas graças ao padre Stasys, foi salva.

Voltamos da represa até o sítio à pé. Chegamos, era para pôr a mesa e almoçar

SKAITYTOJAI *rašo*

NOSSA STOVYKLA

Nossa Stovykla foi muito divertida, desde a hora de levantar até a última pessoa cair no sono ou a D. Alda Valavičius vir dar uma bronca., e eu não sei se as broncas valem a pena, pois a bagunça (de noite) continuava a mesma.

Coisas gozadas e marcantes permanecerão na lembrança de cada um que esteve na Stovykla. Que susto levamos quando Gilberto, Ricardo e Claudio (perna) comeram uma fruta com as quais fazem purgantes para cavalos; a sorte é que a D. Alda conheceu as frutas e os levou para o hospital, mas na manhã seguinte voltaram novinhos em folha.

"A noite das fantasias" foi um barato. Todos se fantasiaram como melhor podiam. Após o desfile a comissão julgadora se reuniu e a decisão foi a seguinte:

1º lugar - O Casal de Velhos, Gabiroka, Sílvia e Aparício.

2º lugar - Faquir - Giba (Dilys)

3º lugar - Fantasma - Antanas Lutkevičius

4º lugar - Sílvia - perna (Claudio B)

5º lugar - Adão - Claudio

6º lugar - Baiana - Antonio Baltušis, esse com o cabelo de bom-bril.

Fizemos também 3 fogueiras, e certa noite em que toda a lenha estava empilhada, caiu uma chuva grossa e a fogueira foi realizada dentro de casa com todos ao redor de um lampião.

No último dia da Stovykla houve missa e logo após, um programa com canções. Na 2ª. feira de manhã, depois do café todos estavam nos carros a caminho de casa, contentes de reverem a família e tristes de deixarem aquele lugar encantador.

Silvia Bendoraitis

Vanda Pilipavičius

À tarde, A Audra, a Sílvia, a Vanda, a Tania e eu fomos escalar uma montanha na qual queríamos conhecer. Uma coisa que foi de mais importante foi quando o Perna Longa, o Giba e o Ricardo comeram Purgante de cavalo, e ficaram uma noite no hospital, isso devemos agradecer a Ponia Valavičienė.

À noite fizemos fogueira e muitas brincadeiras. E assim foi o acampamento. Que pena acabou-se o que era doce. E mas este não foi o último ainda teremos muitos.

Mas devo agradecer ao Padre Jonas Herman Šulcas, ao Padre Stasys Šileika, a D. Albina e a D. Maria que lá foram as nossas mães. Ao Padre Saulaitis por nos levar e trazer, à família Šimonis, à família Ambrozevičius, à família Valavičius, por nos emprestar os sítios.

Teresa M. Aleknavičius.

— LAUKIAME DAUGIAU —

RŪPIMIEJI

KLAUSIMAI

DAUGIAU LIETUVIŠKOS SAMPRATOS

Teisindamas gyvenamo laikotarpio bendruomenės negerovės, vienas 19 amžiaus rusų poetas šitaip sakė:

"Tu nepeiki mūsų laiko,
Negalvok, jog amžius blogas.
Mielas drauge, senų laikų
Negeresnis buvo žmogus."

Dare nuodemiu daugybe
Taip pat puole ir kentejo,
Brangint savąja sventybe
Lengvamaniai netesejo."

Tuo palyginimu, be abejo, jis neskelbė toleruoti negerovės, bet skatino bendruomenę siekti aukštesnės dorovės. Juk ne tik poetas, bet ir eilinis pilietis susigauja, jog amžių bėgyje moralė keitėsi: nyko laukiniai papročiai, tapo žmoniškumas, darnėno sugyvenimas. Nors buvo moralės nuosmūkių, laikotarpių, kuriuos žlugo nemažai senovės tautų aukštų kultūrų, bet tai buvo tik istorijos epizodai.

Sunkus susisiekimas trukdė plisti bendruomenės ydoms ir kitas, nors ir artimas tautas. O tolesnėmis gi tautomis nebuvo susižinojimo.

Kitaip tenka vertinti bendruomenės ydų įtaką mūsų laikais. Susižinojimas šiandien trunka tik minutes, ar net akimirkas, o susisiekti galima per keletą ar keliolika valandų. O tų ydų savo demoralizacine jėga nerasia žmonių istorijoje ir palyginimų.

Mokslas ir technika pažengė ligi stebuklų, o etika sužvėrėjo. Nešaliski sociologai stoigaus etikos smukimo šaltinį mato bolševizme. Jis savo laukine morale ir vandališka ideologija siekdamas dominuoti pasauli, savo pasauline revoliucija, prisidengiančia žmonių gerovės idealu, iskiepijo pasauliui magiškąją svieta išlyginimo ideją. Ja užsikrėtė nemaža laisvojo pasaulio sviesuolių. Prieš tą pamišėlių sąjudi keliamas moralistų balsas yra nustelbiamas bolševikų sudaromosios demagogiškos viešosios nuomonės. Bendruomenės daugumos atspara užslopinama provokuojamais teroro incidentais. Susidariusioje situacijoje demokratiskųjų tautų vadovai nebeužtaria dėl kovos priemonių ir klampoja bolševikiškoje fariziejiškoje koegzistencijoje. Tautų bendruomenės, neturėdamos patikimų vadovų, skaldosi. Kontroversinės grupės nesutaria, kaip likviduoti susidariusias keblias politines ir socialines ekonomiskas krizes.

Ką tai turi bendro su S. Paulo (Brazilijos) lietuviais?
Mes S. Paulo lietuviai, irgi

neišvengiame gyvenamojo laiko įtakų. Svyruojame tarp tautoje kristalizavusių lietuviškų ir dirbtinų kosmopolitiškų pasaulėžiūrų. Visuomeninėje veikloje neįsiekime naujos, platesnės, vieningos darbo krypties. Įprastinėje veikloje prisiimtas pareigas atliekame neįsijausdami ir jų svarbą, tartum nenorom, prisiversdami, vengiame bet kokių pareigų.

Maža atsidavusiai dirbanti visuomenininkų dalis teisina didesniąją, nerūpestingą dalį laisvojo pasaulio pergyvenama visų bendruomenių krize. Tačiau turėtumėm atsižvelgti, ar mus, laisvėje gyvenančius, pateisins tėvynės lietuviai, gyvenantieji žiaurioje okupantų priespaudoje ir vistiek likdami ištikimi tėvynės vaikai, laukia iš mūsų didesnių aukų tautos idealams.

Todėl mes privalom giliau įsijausti į tautos istorijos dabartinio tragiško laikotarpio mums skiriamus uždavinius. Darbo dirvos plotai yra platūs ir didelė jų dalis dirvonuoja.

Šiuo metu lietuviybės išlaikymo darbe svarbiausia yra surasti lietuviybės palikimui įpėdinių, pakaitų lietuvių išėivių senimui. Tas senimas sparčiai miršta fiziniai, o jaunimas miršta tautiškai. Senimo amžiui pratęsti vaistų nėra, o jaunimui jų netrūksta, tik stokuojama gerų gydytojų. Paskiri pasišventėliai stengias gydyti tą jaunimą: būreliais, rateliais, tautiniais šokiais, mokyklėlėmis, stovyklomis, daina, atei-

tininkais, skiepyti jam religines ir tautines tradicijas bei papročius, Tačiau tie pasišventėliai pasiekia tik keletą dešimčių mūsų jaunimo, masė gi lieka tautiškame negalavime. Tam jaunimui įkvept tautinio judrumo galečių tik visos organizacijos veikdamos sutartinai, vieningai, per tėvus, gimines, kaimynus, artimuosius ir pažįstamus, kol jie dar gyvi. Tačiau veikiančios organizacijos turinčios tik siaurus tikslus irgi neįstengtų išvystyti platesnio sąjudžio. Jų narių skaičius yra ribotas. Išskyrus grynai jaunimo porą būrelių, kitos organizacijos to jaunimėlio turi labai mažai. Jos net senimo nedaug tesuburia. Mano giliu įsitikinimu lieka tik viena galimybė, tai Pasaulio Lietuvių Brazilijos krašto Bendruomenė. Joje gali tilpti visai be jokiu išimčių lietuviai ir jų vaikų vaikai, kokio bebūtų amžiaus, pasaulėžiūros, tikybos, politinių įsitikinimų užsiėmimo, sveikatos, turtingumo ir būdo savybių.

Į Bendruomenę pirmiausiai reikia įtraukti ko daugiau vyresniosios kartos, su kuriuo jos vadovai bandytų suburti ko daugiau jaunimo, padedant visom kitom organizacijom. Šitaip sudaryta, rastų kelius ir būdus kodaugiausiai jaunimo suburti. Pastatyta Bendruomenės tvirtove surastų priemonių lietuvių išlaikyti, tam reikalingų išteklių sutelkti, tautinę kultūrą ugdyti, tėvynės laisvės kovą remti, lietuvių gerovei ir savišalpa rūpintis ir kitų tikslų siekti. Tai yra sunkūs svarbūs uždaviniai. Juos spręsti ryžtasi nedaugelis visuomenininkų. Bet ryžtingų veikėjų sudaryta veikli Bendruomenės vadovybė galėtų įtraukti į darbą dar visą eilę nerūžtingųjų.

Dabartinė Bendruomenės Taryba jau kvietė talkon visas organizacijas ir visuomenininkus perinkti Tarybos rinkimams veiklių, darbo nesibojančių kandidatų. Iki skirto laiko niekas ir kvietima neatsilėpė. Todėl teko rinkimus atidėti iki kovo 19 dienos ir kitoku būdu sujieškoti kandidatus. Jie surasti. Paskelbti. Dabar priklauso nuo pačios mūsų visuomenės pasiruošti, masiškai dalyvauti rinkimuose, t. y. balsuoti už išstatytus kandidatus. Bendruomenės idėjai pritarinčių raginti nereikia. Bet neatsiliepinimas ir Tarybos kvietimą, verčia manyti, jog visuomenininkų tarpe esama ir tokių, kurie visuomenininkus skirsto į "Tuos" ir "anus".

(bus daugiau)

Globoja S.P.
literatūros
ratelis

LITERATŪRA - DAILĖ - MOKSLAS

ŽMOGUS, KURIS

IV

*Malba
Tahan*
SKAIČIAVO

KAZYS BRADŪNAS

Vos kelias valandas be perstojo pakelia -
vims, mums nutiko vertas uzfiksavimo nuotykis,
kuriame mano draugas Beremiz, su dideliu talen-
tu, pavartojo savo puikius algebristo gabumus.

Sutikom prie senos, pusiau apleistos kara -
vanšiūrės(1) tris vyrus smarkiai ginčijantis
netoli kupranugarių kaimenės.

Koliodamiesi ir bardamiesi rėkė perpykę,
įniršę:

- Negali būt !
- Vagystė !
- Nesutinku !

Protingasis Beremiz tuoj bandė sužinot kas
įvyko.

- Esam broliai - paaiškino senyvesnis - ir ga-
vom palikimo šiuos 35 kupranugarius. Pagal
mano tėvo pareikšta norą, pusė priklauso man,
trečdalis mano broliui Hamed Namir, o jauniausiam,
Harim, tik devintoji dalis. Bet niekaip
negalim pasidalint tuos 35 kupranugarius, nes
kiekvieną kart vis kiti du lieka nepatenkinti,
mat padalinus 35 per puse išeina 17 su puse.
Ir kaip pasidalinti jei trečdalis ir devintoji
dalis 35 kupranugarių taip pat neišeina lygiai ?

- Visai paprastai - atrėmė skaičiuojantis žmogus.
- Apsiimu padalinti visiskai teisingai, jei
man leisit prie tų 35 kupranugarių dar pridėt
ir sita gražų gyvulį, kuris geru laiku čia mus
atnešė !

Tuo momentu, rodės geriau jau išikišti ir
man:

- Negaliu sutikti su tokia nesąmone ! Kaip
mes galėsim užbaigt mūsų kelionę, jei neteksim
kupranugario ?

- Nesirūpink rezultatu, bagdieti ! - patyliukais
atsakė man Beremiz. - Puikiai žinau ką darau.
Perleisk man savo kupranugarį ir pamatysi ant
galo prie kokios išėties aš noriu priėti.

Jis tai pasakė su tokiu užtikrinančiu tonu,
kad nepaabejojau atiduot jam savo gražųjį
žamalį(2), kuris, tuo pačiu momentu buvo pri-
jungtas prie ten esančių 35 kitų, paskirtų pa-
dalinimui tarp trijų palikuonių.

- Padalinsiu, mieli draugai - tarė jis, kreip-
damasis į tris brolius - teisingai ir nieko
nenukriaudžiant tuos kupranugarius, kurių da-
bar yra iš viso 36.

* * *

(1) Karavanom prisiglaust pašiūrė, valdžios
ar geraširdžių žmonių pastatyta.

(2) Vienas iš daugelio vardu, kuriais arabai
vadina kupranugarį.

Dailininkas Viktoras Petravičius prie grafikos
darbų. Jis sako: "Kada lietuvis menininkas no-
širdžiai dirbs nieko neseckdamas, tai ir jo kū-
ryba bus lietuviška. Kai originalumo nėra - nėra
nė meno, nė tautiskumo. Lietuvių grafika
yra originali ir tolygiai moderniška."

MIŠKO BROLIŲ KAPAI

Jų kapai papėdėje laukinės
Uogos sirpsta ašarų lašais -
Tik pridėki pirštą prie tėvynės,
Kad pajustum, kiek jos daug, o tau mažai.

Tik priglauski širdį prie jos ilgesio,
Išplėstų akių nederk ranka,
Kad apaktum nuo grumstelio spindesio,
Sutrupėjusio po kadugio šaka,

Kad ir vėl stebuklu praregėtum,
Vos palietęs jų akių duobutes...
Štai - skaičiuok mirties delne kaulėtam
Tūkstančių vardų amžinybes.

Iš naujos poezijos knygos
"Donelaičio kapas"

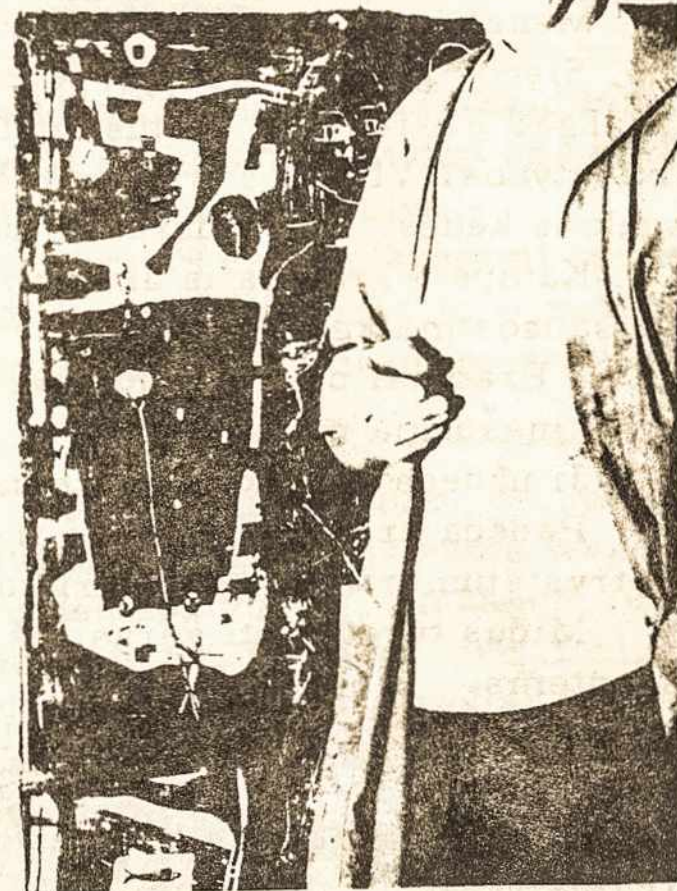
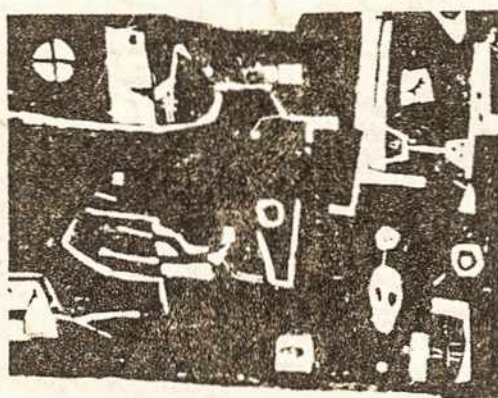
KAZYS
BRADŪNAS
SONATOS IR
FUGOS

VAKARIENĖS DŪMAS

Kai saulelė leisdamosi palenda
Po juodųjų debesų skara,
Tokią šventą, tokią trumpą valandą
Nežinai, ko ieškai, ko nėra...

Nežinai net laimė ar baugumas
Praeito tyliajam blėsime -
Tiktai kyla vakarienės dūmas.
Jungdamas padangę su žeme.

Poetas Kazys Bradūnas gimė prieš 55 metus (vasario
11) Vilkaviškio apskrityje, eilėraščius pradėjo spaus-
dinti Nepriklausomoje Lietuvoje, o pirmąją poezijos
knyga išleido 1943 m. Jo poezija pasižymi prisirišimu
prie žemės, idealizmu ir religingumu, o jausmų išsa-
kymas tiesiogiau ir kukliau duoda nepaprastą poezijos
grožį. Profesija yra mokytojas ir redaktorius (dabar
JAV-se redaguoja Draugo literatūros priedą).

MŪSŲ LIETUVA
Ilgiesiems

NR. 22
ČIA MŪSU
MENAS

NUDAŽYK ŠIUOS
PESINĖLIUS!

Pelė nori sūrio

A

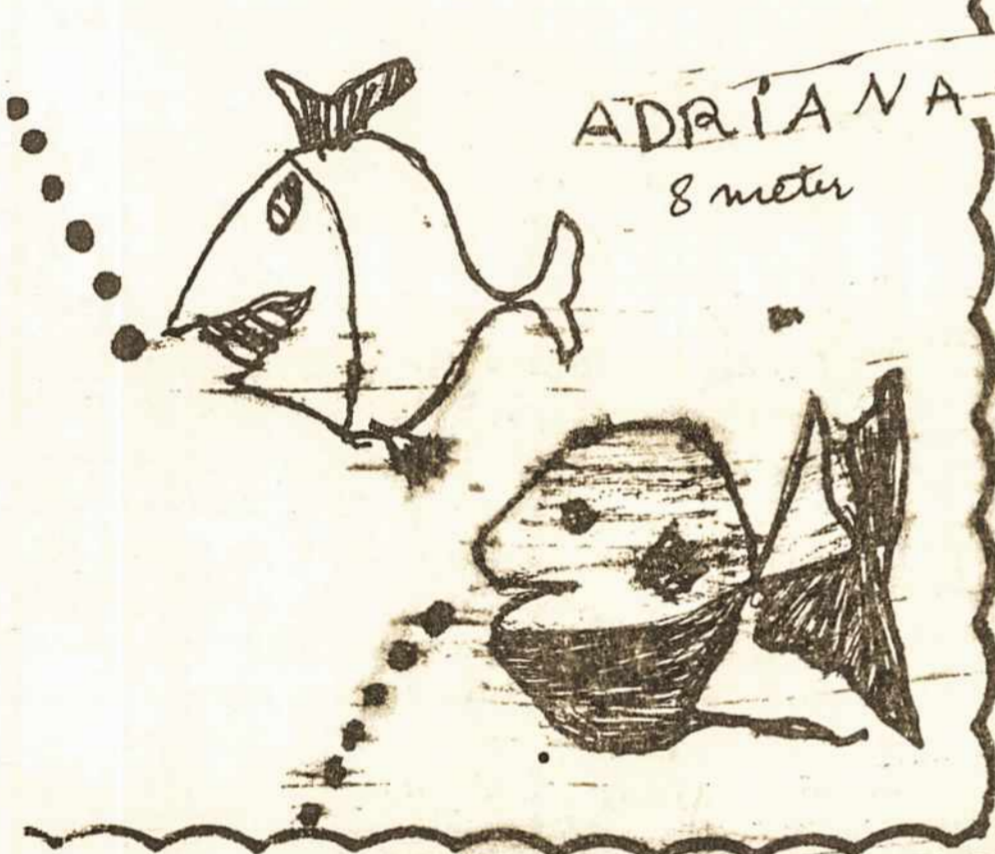
MIESTŲ DALYS BRAZILIJOJE IR LIETUVOJE

Pieštuku sujunk priemiesčių ar bairų pavadinimus, kurie yra panašūs. (BH-Bel o Horizonte, PA-Pôrto Alegre, RJ-Rio de Janeiro, S-Salvador, SP-São Paulo; K-Kaunas, V-Vilnius, Lietuvos sostinė nuo 1323 metų.)

1. Chora Menino (SP)	A. Šančiai (K)
2. Zoológico (SP)	B. Šveicarija (V)
3. Cidade Universitária (BH)	C. Ažuolynas (K)
4. Monte Alegre (SP)	D. Linksmadvaris (K)
5. Bairro Suisso (SP)	E. Verkliai (V)
6. Chacara Castelo (SP)	F. Žvėrynas (V)
7. Cidade Carvalho (SP)	G. Naujamiestis (K)
8. Vila Nova (PA)	H. Akademinis miestelis (K) ⁻³

Kuris vertimas tinka priemiesčiui Lietuvoje?

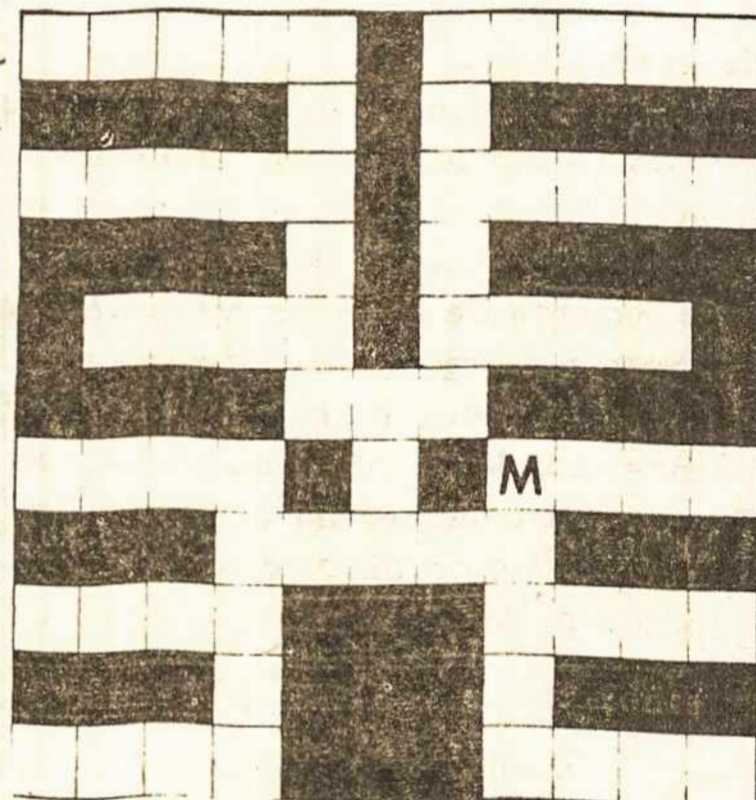
1. Senamiestis (K)	A. Monte Verde
2. Žaliakalnis (K)	B. Monte do Bisão
3. Taurakalnis (V)	C. Vila Velha

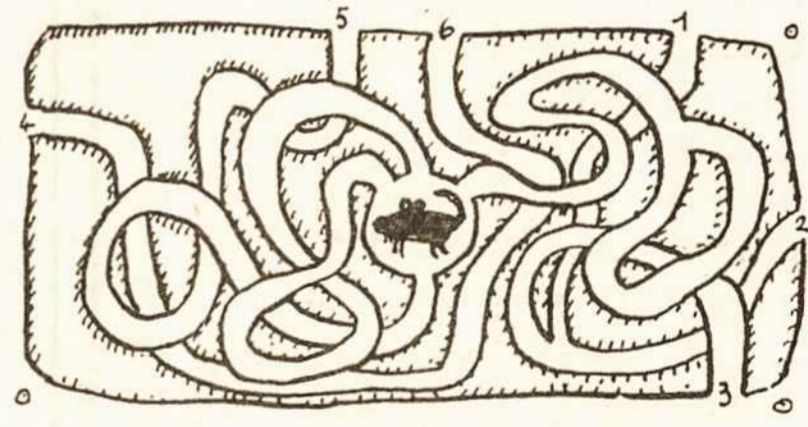
ADRIANA ELAKE Belluosi
8 metų

SUDESTYK ŽODŽIUS!

3 Raidžių:	5 Raidžių:
ĖDĖ	AUSIS
SĖS	INDAS
4 Raidžių:	MĖNUO
AUKA	MORKA
MĖTA	SAULĖ
NYKU	UTĖLĖ
ORAS	VĖJAS
OŽYS	6 Raidžių:
PUPA	MUILAS
TOLI	SMĖLIS
ŪPAS	

Rymank.

Padėkite pelvtei surasti kelią iš urvelio.

DRUTĖ IR KĖSTUTOS

D. BASTYS

ARKIVYSKUPAS PAS LIETUVIUS (tęsinyš iš pirmo psl.)

Šv. Mišias portugališkai koncelebravo pats arkivyskupas Dom Paulo Evaristo su Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu T. Jonu Bružiku, Bom Conselho parapijos kun. Pe. Luizinho, kun. Feliksu Jokubausku ir kun. Hermanu Šulcu iš Zelinos. Procesijoje taip pat dalyvavo prel. A. Arminas iš Mauá, Vila Zelinos klebonas kun. M. Gaidys su kun. Št. Sileika ir kun. Pr. Gavėnu.

Choras giedojo dar "Garbė Dievui aukštybėse". Skaitymus, pritaikytus Šv. Kazimiero gyvenimui, skaitė A. Steponaitis ir R. Jūraitis lietuviškai, o evangeliją kun. H. Sulcas.

Ganytojo žodžiai lietuviams

Arkivyskupas, paminėjęs, kad lietuvius seniai pažįsta, net nuotų laikų, kai pranciškonų tarpe Prancūzijoje studijavo prieš 25 metus, ir kad pats esąs imigrantų sūnus, prašė lietuvių trijų dalykų: "laikytės ir skleiskite savo tikėjimą, kuris kaip žvakė užsidega nuo žvakės: "Aš žinau, kad jeigu mano tėvai nebūtų mūsų vaikų mokę tikėjimo sava kalba, šiandien mes to tikėjimo neturėtume".

Antra, ganytojas pasakė, kad lietuvių šeimos būna stiprios ir glaudžios. Tai esą labai svarbu šių dienų pasaulyje. Trečia, kad lietuviai turi bendruomenės (comunidade) jausmą. "Žinau, kad Jums yra sunku burtis. Kai pirma visi imigrantai atvyko, jie daugiau būrėsi. Dabar visi jau turi savus namus, savus reikalus, bet labai svarbu, kad išlaikytų ir ugdytų bendruomenės jausmą: ką aš galiu kitiems duoti, kur kitiems patarnauti, ko kiti iš manes reikalauja, kuo galiu prie bendruomenės prisidėti".

Arkivyskupas pasidžiaugė, kad lietuviai atvyko į Braziliją ir praturtino šį kraštą šiais trimis dalykais.

Kun. Hermanas Jonas Šulcas, salezietis, prieš mėnesį atvykęs iš Vasario 16 gimnazijos Vokietijos dirbtį Vila Zelinoje, trumpai priminė Sventojak Kazimiero ir visų šventųjų gyvenimo prasmę mylėti kitus ir jiems tarnauti, gražiai papildydamas arkivyskupo mintį, kad "Šv. Kazimieras, būdamas Didysis Lietuvos Kunigaikštis, ieškojo, kaip gali kitiems patarnauti,

padėti." Kun Sulcas minėjo ir įvykius, kuriuose šv. Kazimieras atėjo lietuviams į talką.

Duoną ir vyną aukojimo procesijoje prie altoriaus atnešė Albinas Budrevičius iš Parque das Nações ir Živilė Jūraitytė iš Barra Fundos.

Choras gražiai giedojo "Šventas" "Tėve Mūsų" ir Šv. Kazimiero giesmę po Komunijos. Tikinčiųjų maldos irgi buvo giedamos, o vyskupas, jas užbaigdamas, giedodamas prašė pasauliui taikos ir Lietuvai nepriklausomybės.

Šeimyniškos vaišės

Procesijai išėjus iš salės, vyrai sudėjo stalus, o moterys išdėstė daugybę pyragų ir pyragaičių, atsineštų iš namų. T. Jonas Bružikas, Šv. Kazimiero klebonas, įteikė arkivyskupui dovanėlę - Jėzaus Draugijos (jėzuitų) metraštinę, kurioje aprašyti ir lietuviai jėzuitai, su tautine juoste, ir sukalbėjo maldą.

Dalyviai, besivaisindami ir besišnekučiuodami, pradėjo dainuoti lietuviškas dainas, ir tik po poros valandų išsiskirstė. Pamaldų metu nuotaika salėje buvo rimta ir graži, vaisių metu - nuoširdi ir linksma. Dar vyrai prisidėjo, sudėdami pinigų už gerimus.

Dalyvavo kone visi

Šventėje dalyvavo visi Šv. Juozapo (V. Zelinos) ir Šv. Kazimiero parapijos kunigai - iš viso buvo dešimtys lietuvių kunigų ir du brazilai kunigai. Šalia Nemuno, Žilvičio, ateitininkų bei lituanistinių mokyklų mokinių iš jaunimo pusės, dalyvavo gausiai Maldos apastalavimas, vyrų brolija, abu chorai, diriguojami T. Jono Kidyko ir lydimi F. Girduko vargonėliais. Iš Lietuvių Bendruomenės buvo BLB tarybos pirm. J. Čiuvinskas ir LB valdybos pirm. P. Šimonis. Lietuvių Sąjungą Brazilijoje atstovavo vice-pirm. A. Žvingila.

Salė buvo papuosta dideliu Šv. Kazimiero paveikslu, padidintu iš XVI šimtmečio paveikslo, papuoštu gėlėmis ir Gedimino stulpais. Virš scenos buvo ir Jaunimo Metų šūkis: "Jaunimo darbas ir širdis - lietuvių tautos ateitis".

Metiniai Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero atlidai gražiai atstovavo lietuvių koloniją São Paulo arkivyskupo akyse, kuris pirmą kartą atvyko į Šv. Kazimiero parapijos centrą, o lietuviai gali ir džiaugtis,

kad dalyvavo tiek žmonių iš įvairių vietų, ypatingai nemažai jaunimo.

A. Saulaitis

Posėdžiavo mokytojai (tęsinyš iš 1 pusl.)

komisijos pirmininkas, kuris šiuo metu, dar Tarybai nepasikeitus, yra Alfonsas D. Petraitis.

-x-x-x-

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje kovo m. 26 d. 13 val. sekmadieni, rengia Pietus su muzika. - Norintieji dalyvauti yra prašomi iš anksto pranešti telefonu 93-5470 ar 273-5851, Rua Lituanica, Mooca.

Valdyba.

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje valdyba praneša nariams, kad pirm. Aleks. Bumblui pageidaujant, atostogų, kovobalandžio mėnesiais, pirmininko pareigas perėmė jos vice-pirmininkas Julius Žvingila.

BENDRUOMENĖS TARYBOS

POSEDIS

Šaukiamas s.m. kovo mėn. 16 d. 20 val. Jaunimo Namuose, Vila Zelinoje. Posėdyje yra prašomi dalyvauti visi tarybos nariai ir būsimos tarybos kandidatai, kartu aptarti naujos tarybos balsavimo tvarka.

JUOZAS ČIUVINSKAS

B. L. B. Tarybos Pirmininkas.

Šv. Juozapo Atlaidai

Visi parapijiečiai ir tautiečiai labai kviečiami į Šv. Juozapo atlaidus Vila Zelinos parapijoje, Globėjos šventės proga.

Kovo 16-17 dienomis, vakarais 8 val. bus laikomos konferencijos pasiruošti šventei: jas laikys kun. S. Sileika. Kovo 18 d. bus konferencija ir išpažintis 18, 30 val. Gi. 19, 30 val. Mišios kurias užsakė Šv. Juozapo Brolija. Konferenciją ir išpažintį kviečiami ypatingai visi vyrai.

Sekmadienį kovo 19 d. 11 val. procesija ir Mišios.

Po mišių Jaunimo Namuose bus perduodami jaunimui nauji žaidimai. Ta pačia proga visi dalyviai bus pavaišinti gėrimu-aperitivu.

Jaunimo Namuose laukiami ypatingai įvairių organizacijų - jaunimo bei senimo organizacijų atstovai.

Saleziečiai.

Parapijos Patrono, Šv. Juozapo, šventės proga sveikiname visus parapijiečius, ypač gi Juozapus, Juozapinas ir Šv. Juozapo Vyrų Broliją, visiems linkėdami gražiai dvasiniai pasiruošti jau artimom Prisikėlimo šventem! Saleziečiai

JUOZAS KRALIKAUSKAS

MINDAUGO NUŽUDYMAS

(Tęsinys)

Girdelis apsuks apylanka. Užeis į krivės dimstį iš nežymios pusės: del viso ko - kad nepastebėtų koks nors pilies klausukas ar šniūkšta..

Pasibaidžiusi voverė išoka medin. Po kietos ir siaubios žiemos ji tokia sulysusi - nė varna neprilestų. Ir it atsibudęs, Girdelis pakartoja sau krivės žodžius: "Dievai mums leido sulaukti vėl Augmens atbudimo. Tai visiteli būkime linksmi". Ir jis vėl šypso. Pamato varnėnus ir vėl pempes - ir dyla nemalonumas, ščiūva apmaudas.

Lankstą apskęs, Girdelis prieina krivės dimstį. Pastatai suręsti iš gulscių, kirviais kirstų sienojų. Pamatinis vainikas - ant akmenų. Viršum keturšlaičių stogų - dvilyčiai dvyniai žirgeliai, bežiūrį į priešingas puses. Tarp pastatų - siauri lentiniai praėjimai.

Ties prieangiu - ožio ragai. Preangis erdvus, po stogu: lepys - be sienų. Iš abiejų šonų - jaučių kaukolės su ragais: sargyba nuo visų nelaimių.

Iš lepio įeiti - durys iš eglute suleistų lentų.

- Jam ratą, jums sveikatą! - Girdelis įėjęs linksmai pasveikina savo gimines.

- Jam pilnatis, tau sveikata! - atlabina nudžiugusi Vygrė. Drūtom, tamsiai rudom kasom. Lengva, gyva, vikri. Su gražiu kikliku, spalvinga liemene be rankovių. Apavas iš plonos minkštos odos, suvarstytas užvarsčiais.

Girdelis bučiuoja krivės ranka.

- Jam šviesybė, tau linksmybė! - džiaugiasi krivė Visagina. - Net jau ir nebeatmenu, kuo metu esi bebuvęs.

Krivės dantų jau tik keli belikę. Lūpos, kaip dvi žievelės, jau palinkusios burnon. Ir žandai jau kiek įdubę. Laikas nė vieno neaplenkia. Net ir krivės amžius nėra ažuolo amžius. Panykusiame, pagelsvėjusiame veide raukšlių dar daugiau. Bet akys vis labai stiprios ir gyvos. Ir balsas toks pat tvirtas kaip buvo.

Girdelis nusivelka kailiniokus ir kabina gembėje. Menės grindys iš placių, tašytų lentų. Lubos ant balkių. Sienos pušinių sienojų. Vienoje ir antroje - po nedidelį langą. Pasienyje - platus suolas, pagražintos skrynios ir lentynos. Viename ir antrame ažuolinio skobnio gale - sunkios kėdės. Nuo viduraslio pusės - šešiakojis užslanas.

Kampe - krosnis iš akmenų ir molio. Joje linksmai dega sausos malkelės.

- Pradžiai pasmalizaukime truputį - čerška Vygrė, vikriai įnešdama midaus.

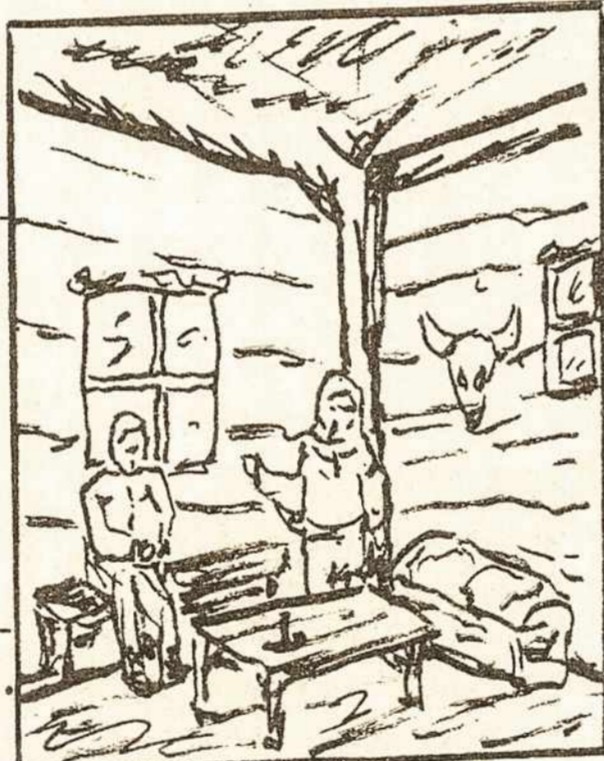
Ji uždega ant skobnio trečią vaško žibintėlį - svečiui.

Padedą krivei, Girdeliui ir sau po geriamąjį ragą: visi trys stumbriniai ir žalvariu apkaustyti.

Midus turėtų būti geras. Iš pilies. Gaudižado dovana šventems.

- Gaudižado? Nezinau, ar begalėsiu nuryti, - purto galvą Girdelis.

- Gaudizadas - ne Mindaugas. Šitas žmogus ir tauras, ir teisingas, ir su širdim, - krivė paramina svečią. - Žinia, nėra ko norėti, kad jis būtų prieš Mindaugą.

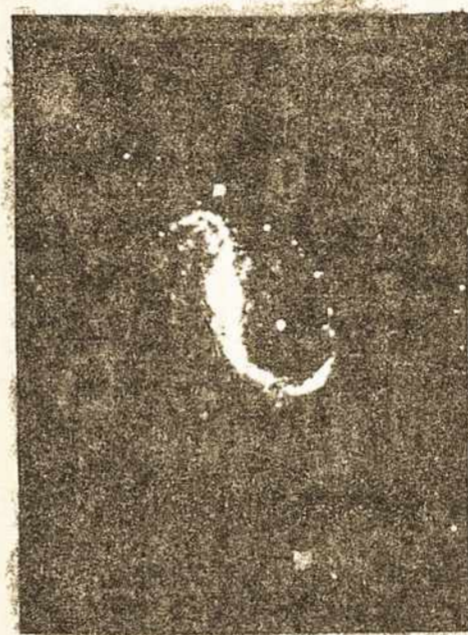

IŠ MOKSLO IR TECHNIKOS PASAULIO

Ar mėnulio vidus karštas?

Maždaug tūkstantį bilijonų metų po to, kai iš saules debesies susisuko mėnulis, pro jo paviršių prasiveržė lava=karštas, skystas akmuo. Vėliau lava sukietėjo ir dabar apie 10% paviršiaus tūrio yra tų ugniakalnių liekanų, lavos. Mėnulio paviršius, sako mokslininkai, dabar yra šaltas, bet jau 200 kilometrų gilumoje karštis pakyla iki 1000°C.

Astronautai atskraidino akmenis ir smėlį, bet nebuvo rasta jokių vandens žymių: paviršius yra visai sausas. Palygindami šių akmenų sudėtį su žemėje randamais, mokslininkai spėja, kad tolimoje praeityje mėnulio paviršiuje galėjo būti vandens, maždaug iki keturių metrų gilumos, jeigu jį per visą paviršių išsklaidyti. (Žemės paviršiaus 75% vandenų užpildyta).

Kai kuriuose pavyzdžiuose rasta cheminių junginių, kurie esti gyvuose tvėriniuose, bet manoma, kad astronautai galejo būti prisilietę.

Kairėje: Žvaigždynas, kuriame tūkstančiai žvaigždžių atrodo kaip malūnelis. Daugiau apie tai sekančią savaitę. as

- Kurgi bus, jei per tą įsimušė didystėn ir turtuosna. Na, ką gi. Jei su Gaudižadu jūs čia geruoju, tai gerkiame. Kurioje pilyje berasi šandie kitoki.

- Kad taigi būtų kiti tokie! Kitas jo vietoje tik žiauresnis tebutų. Ko jau ko, bet drąsos šitam stubru netrūksta. O bailesnis daugiau Mindaugo prisivengtų, užtai ir žmones labiau slėgtų.

GI KRIVĖ JAM AKYSNA PRANAŠAVO: SU KRYŽIUM NE TIK PATS BAISINGAI PRAŽŪSI, BET IR DAUGEL MŪSŲ PRAŽUDYSI.

Vygrė pabraukia šeriniu šepėčiu keliskart sau per tamsius plaukus. Pasiekia iš lentynos apkritą beržo tošies dėžutę. Užsideda karolių apvarą ir apyranę.

- Še, kokia daili užaugus! - atsikvepia Girdelis. - Metas jau už vyro, sakysim, ar ką.

- Tiesa? Tai išpiršk! - Švita dantys tarp drėgnų lūpų.

- Už Replio beužsimetanti, - krivė pastebi geru balsu, kuriame daugiau užuojautos negu priekaišto.

- Už Replio? - pastato akis Girdelis.

- Vaje, netinka? - jos akys, tokios juodos, tik blizga, židinio ugnelės atšviečiamos.

- At! numoja švypterėdamas Girdelis.

- Ugi taip, - krivė dar labiau rukšlomis aprukšlėja. - Nuklydęs ir jis tėvelio pėdomis, kregždele. Dideliai nusikaltęs ir jis dievams. O pasku kaltybę atseka ir nelaimė.

- Už Treiniotos nutekėk. Bentgi būsi viešpatni ir turtinga! - perša Girdelis, kuris pats už Vygrę tik gal septyniom ar devyniom žiemom tėra vyresnis.

- Vaje, Girdeli! Jaunikis bene dveja tiek už savo piršlį vyresnis. Oi valgyčiau sunkius atdūselius! (Bus daugiau).

ŽINIOS ŽIBLĖS

Atvyksta ekskursija iš Š. Amerikos

Liepos 1 d. São Paulo lietuviai susitiks su 50-ties asmenų Lietuvos Vyčių grupe iš rytinių JAV-ų. Atvyksta trys solistai ir aktorius. Grupė per keletą savaitių aplankys lietuvius penkiose P. Amerikos kraštuose.

Balandžio pabaigoje atkysis D. Kučėnienė, viena PLJK rengėjų, tartis dėl Kongreso.

ŠEŠTADIENĮ, KOVO 18 D. Zelinos bažnyčioje bus gėdulingos Šv. Mišios už Šv. Juozapo Vyrių Brolijos mirusius narius, 19, 30 valandą. Šv. J. V. Br. Valdyba.

ŽINIOS IŠ RIO DE JANEIRO
3 psl.

Jaunimo Namų reikalas

Norima praturtinti žaidimais jaunimo namus, kad mūsų jaunimas turėtų kur smagiai ir naudingai praleisti laiką.

Kaip ir tautiečiai jau pasižadėjo prisidėti savo talka, ar tai padės išigyti naujų žaidimų, ar tai vakarais priežiūra tose patalpose.

Visi, kurie norėtų prisidėti, labai laukiami ir kviečiami. Ypatin-gai laukiami su talka sporto, muzikos, meno, rankdarbių mėgėjai ir visi, kurie laisvalaikio mėgsta būti linksmiems ir dar gali kitus pralinksminti.

Reikalingų žaidimų sąrašas:

1. Ping-Pong stalas - Mesa de Pingue-pongue.
2. Stalo futbolas - Futebol de mesa.
3. Šachmatų žaidimai - Xadrez
4. Damos " - Damas
5. Strėlių taikynys - Jogo de setas.

Gerį ir jau vartoti žaidimai, jei kas jų gali padovanoti. Laukiame ir nurodymų bei patarimų, kaip būtų galima lengviau bei pigiau viršminėtus žaidimus išigyti. Už kiekvieną pagalbą ir talką dėkojame iš anksto.

Saleziečiai.

Jaunimo ekskursija į St. Izabel

Sekmadienį, Kovo 12 dieną (Março) keliaujame į St. Izabel. Pramatomas sekanti programa:

- 6:30 išvykstame iš V. Zelinos parapijos,
- Kol visi suvažiuoja, maudymasis ežere.
- 12 val. Šv. Mišios pp. Valavičių vasarvietėje.
- 13 val. pietūs.

15-val. įvairus žaidimai jaunimui ir senimui, po to arbatėlė ir apie 17 val. grįžtame link namų.

Laukiami visi stovyklautojai, ateitininkai ir bendrai jaunimas. Kviečiami prisidėti ir studentai bei visi kiti, kurie norėtų praleisti smagų sekmadienį. Kurie gali pavežyti jaunimą savo automobiliais, prašomi tai pranešti Vila Zelinos parapijoje. Reikalinga apie 20 vietų. Pietūs kainuos 5 Crz. bus "Churrasco"! Gerimų visi patys atsiveža. Dėl pietų prašoma pranešti iki ketvirtadienio, kovo 9 d., Vila Zelinos klebonijoje.

Kun. Hermanas J. Šulcas.

Vokiečių kalbos kursas

Jeigu atsiras užtektinai kandidatų, norinčių išmokti vokiečių kalbą, bus organizuojamas pradinis kursas ir taip pat pasitobulinimo kursas jau mokantiems. Numatyta jį praversti šeštadieniais nuo 11 iki 12 valandos (kitomis dienomis tik pagal susitarimą). Registracija iki kovo 15 dienos Vila Zelinos klebonijoje.

Kun. H. J. Šulcas

GAVUSIEJI BENDR. TARYBOS balsavimų lapus, malonekit juos išsiųsti iki kovo 16. Balsavimai bus kovo 19 d. Jaunimo namuose Zelinoje, pas T. Jėzuitus Mokoje ir V. Anastácio mokykloje. Kiekvienas lietuvis, sukakęs 18 metų, turi teisę ir patriotinę pareigą balsuoti. Balsavimo lapų bei konvertų galima gauti ir pas bairų įgaliotinius, kurių sąrašas tilpo M. L. numeryje.

MŪSŲ LIETUVA GALIMA GAUTI pavieniais numeriais nusipirkti gelžkelio stotyje LUZ, kioske, "Saguán", prie centrinių pašto rūmų ir Zelinoje prie autobuso bei Vito baro kioskuose.

Jaunimo darbas ir širdis - lietuvių tautos ateitis!

Keliaukime į Kongresą. Į jį vyks iš visų pasaulio kraštų lietuviai. Tie bendri pergyvenimai, tie bendri suartėjimai, išpūdžiai, taš bendras lietuvių širdžių pulsas ne vienam iš mūsų vyresnio amžiaus lietuviui pasiliks viso gyvenimo apvainikavimas.

Šia puikia proga, kuria mums duoda mūsų iniciatoriai, kelionės vadovai, reikia branginti ir išnaudoti. Išnomuot lektuvą ir jį užpildyti savais žmonėmis bus garbė mums prieš draugus brazilus. Mūsų registravi-

mosi terminas baigiasi su šiuo kovo mėnesiu. Apsispręsti reikia šiandien ir eiti tiesiog į turizmo Agencija "SPARK" kuri randasi Rua Brazilio Gomes, 37 (Centre). Išsismokėjimo sąlygos negali būti geresnės. Per 12-ką mėnesių tik po 232, 10, kiekvienam iš mūsų prieinamos. O kas moka iš karto dar gauna nuolaidą. Dokumentus sudaro pati Agencija, nieku nereikia pačiam rūpintis. Esi maloniai sutinkamas ir priimamas į bendrą kelionę. Įsirašydama į šią kelionę pajutau tą malonią atmosferą ir džiaugiuos pasinaudodama šia puikia proga ir dar padėti savo jaunimui.

Taigi visi į Kongresą!

KONGRESO POSEDIS

Pilno Jaunimo Kongreso komiteto posedis bus penktadienį, kovo 10 d. 20 valandą, Jaunimo namuose, Zelinoje. Prašomi dalyvauti visų komisijų nariai. Dienotvarkėje: pranešimas apie atstovų rinkimus, apie lektuvo reikalus ir duodama finansų bei veiklos apyskaita.

Vykstantiems į Kongresą

Stiprus kursas visam jaunimui, vykstančiam į Šiaurės Ameriką, įvyks sekmadienį po šokių repetitijos, nuo pirmos iki trečios valandos p.p. Jaunimo namuose, Zelinoje.

Ruoša bus sekanti (ją prieme JK komiteto atstovai ir lituanistinių mokyklėlių mokytojai): choro ir bendros dainos bei talentų vakaras - kun. St. Šileika; montažas pasirodymams įvairiuose miestuose - Jonas Bajorynas; duetai ir kvartetai (sudarysime, kai bus žinomas pilnas sąstatas) - A. Petraitis; lietuvių kalba pasikalbėjimai (kurie bus ir atspausdinti) - Z. Jūraitytė, V. Aleknavičūtė, J. Valavičienė.

Kongreso diena, bus ruošinama kiekvieną mėnesį kur nors toliau nuo miesto. Susidės iš dainų, pasirodymų, diskusijų ir pokalbių. Jos pravedimu rūpinsis kun. A. Saulaitis.

Visi, norintieji vykti į Kongresą, turėtų šiame kurse dalyvauti. Tie kurie nešoka, turėtų ateiti į Jaunimo Narnus pirmą valandą popiet. Kiekvieną sekmadienį, išskyrus, kada bus Kongreso diena - įvyka.

Rio žinių pataisa

Šio nr., 3 psl. vietoj R. Šapolas turėtų būti Rapolas Savickas.